

Bryssel, 13. kesäkuuta 2025
(OR. en)

10045/25

RESPR 14
FIN 659
ECOFIN 735
FISC 138

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettiläjä:	Puheenjohtajavaltio
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Puheenjohtajavaltion tilanneselvitys uusia omia varoja koskevasta ehdotuksesta

I JOHDANTO

Eurooppa-neuvoston 17.–21. heinäkuuta 2020 antamien päätelmien¹ mukaisesti 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa² määrätään uusien omien varojen käyttöönotosta. Näitä varoja olisi oltava määrä, joka vastaa omia varoja koskevan päätöksen (Next Generation EU, avustusosuus) 5 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin menoihin käytettävien lainaksi otettujen varojen pääoman takaisinmaksusta ja koroista odotettavissa olevat menot. Toimielinten välisessä sopimuksessa on lisäksi vahvistettu etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöön ottamiseksi, ja siinä määrätään, että neuvoston olisi käsiteltävä omien varojen ensimmäistä pakettia 1. heinäkuuta 2022 mennessä, jotta se voitaisiin ottaa käyttöön 1. tammikuuta 2023, ja omien varojen toista koria 1. heinäkuuta 2025 mennessä, jotta se voitaisiin ottaa käyttöön 1. tammikuuta 2026 mennessä.

¹ Asiak. EUCO 10/20 (kohdat A29, 145–150).

² Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välinen toimielinten sopimus, tehty 16 päivänä joulukuuta 2020, talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioryhteydestä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 28).

Tässä yhteydessä komissio esitti joulukuussa 2021 ehdotuksen Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevan päätöksen muuttamisesta¹. Siihen sisältyvät kolmet uudet omat varat, jotka perustuvat EU:n päästökauppajärjestelmään (ETS), hiilirajamekanismiin (CBAM)² ja EU:n talousarvioon maksettavaan kansalliseen rahoitusosuuteen, joka perustuu jäsenvaltioille kohdennettuun osuuteen suurimpien ja kannattavimpien monikansallisten yritysten jäännösvoitoista, jäljempänä 'ensimmäinen pilari'.

Komissio esitti 20. kesäkuuta 2023 mukautetun paketin seuraavan sukupolven omia varoja varten. Pakettiin sisältyy uusi muutos omia varoja koskevaan päätökseen³ (jolla muutetaan joulukuussa 2021 annettua ehdotusta). Muutoksella otetaan käyttöön uudet omat varat, jotka perustuvat yritysten voittotilastoihin, sekä mukautukset, jotka johtuvat CBAM:ää ja ETS:in tarkistamista koskevan alakohtaisen lainsäädännön hyväksymisestä.

Mukautettu paketti sisältää myös kaksi muutettua ehdotusta, jotka koskevat omien varojen järjestelmän täytäntöönpanotoimenpiteitä, mukaan lukien lisämuutokset omien varojen käyttöön asettamista koskevaan asetukseen⁴ ja maaliskuusta 2022 alkaen annettuihin, täytäntöönpanotoimenpiteitä (IMSOR)⁵ koskeviin ehdotuksiin, joihin on myös liitetty komission yksiköiden valmisteluasiakirja⁶. Näihin ehdotuksiin sisältyy mukautuksia, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan ottaa huomioon lainsäädäntövallan käyttäjien yhteisymmärrys CBAM-tulojen keräämisestä. Niihin sisältyy myös uusia säännöksiä tilastopohjaisista omista varoista. Uudelleen kohdennettujen voittojen osuuteen perustuvia omia varoja ('ensimmäinen pilari'), koskevat säännöt ovat edelleen mukana omia varoja koskevassa päätösehdotuksessa.

Tämä selvitys ja esitetyt suositukset perustuvat edellisten puheenjohtajavaltioiden työhön, ja se on laadittu puheenjohtajavaltio Puolan vastuulla.

¹ Asiak. 15260/21.

² Komissio julkaisi 14. heinäkuuta 2021 myös lainsäädäntöehdotukset hiilirajamekanismista ja päästökauppajärjestelmän tarkistamisesta. Molemmat säädökset hyväksyttiin toukokuussa 2023.

³ Asiak. 10853/1/23 REV 1.

⁴ Asiak. 10855/1/23 REV 1.

⁵ Asiak. 10854/1/23 REV 1.

⁶ Asiak. 10853/23 ADD 1. Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa arvioidaan tärkeimmät Euroopan parlamentin ehdottamat omat varat sekä niiden potentiaali uusina omina varoina seuraavien kolmen kriteerin perusteella; tulopotentiaali, yksinkertaisuus ja nopea tulojen käyttöönotto.

II KÄSITTELYN TILANNE

Puheenjohtajavaltio Puolan työskentely on ollut kaksitahoista: yhtäältä se on tarkastellut **nykyisen omien varojen järjestelmän toimivuutta**. Toisaalta jäsenvaltioita on kannustettu keskustelemaan **uusien omien varojen mukautetusta paketista**.

Tätä varten on järjestetty kuusi kokousta, jotka on pidetty 20. tammikuuta, 28. helmikuuta, 13. maaliskuuta, 29. huhtikuuta, 22. toukokuuta ja 5. kesäkuuta.

Nykyisen omien varojen järjestelmän toimivuus

Omien varojen työryhmä aloitti työnsä keskustelemalla **alv-perusteisten omien varojen järjestelmän toimintaa koskevasta komission kertomuksesta**¹.

Kertomuksessa korostettiin komission yksinkertaistamistoimien yleisiä saavutuksia ja erityisesti sen vähimmäisvaikutusta alv-määräytymisperusteeseen, hyvitysten ja oikaisujen poistamista, varaumien merkittävää vähenemistä sekä jäsenvaltioille aiheutuvan hallinnollisen taakan kevenemistä. Tämä oli muun muassa sen ansiota, että painotettuun keskimääräiseen alv-verokantaan sovellettiin yksinkertaistettua laskentamenetelmää, jonka tuloksena saatu painotettu keskimääräinen alv-verokanta pysyi vuosina 2021–2024 lähellä tosiasiallista painotettua keskimääräistä alv-verokantaa vuodesta 2016 alkaen.

Keskustellessaan kertomuksen havainnoista jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti vuoden 2021 uudistuksella käyttöön otettuun yksinkertaistamiseen ja hallinnollisen taakan merkittävään vähenemiseen. Jotkin jäsenvaltiot ilmaisivat kuitenkin huolensa vuoden 2016 jäädytetyn painotetun keskimääräisen alv-verokannan ja nykyisten arvioiden välisten erojen vuoksi. Osa jäsenvaltioista kehotti laskemaan painotetun keskimääräisen alv-verokannan uudelleen mahdollisimman pian päivitettyjen tietojen avulla, kun taas toiset varoittivat vaikeuksista uuden jäädytetyn painotetun keskimääräisen alv-verokannan laskennassa tietojen rajallisen saatavuuden ja korkeiden hallinnollisten kustannusten vuoksi. Keskustelun perusteella komissio sitoutui päivittämään alv-perusteisia omia varoja koskevia sisäisiä ohjeita, jotta sen tulkinta alv-sääntöjen (mahdollisista) rikkomuksista tehtävistä oikaisuista voitaisiin yhdenmukaistaa neuvoston asetuksen 1553/89, sellaisena kuin se on muutettuna 30. huhtikuuta 2021 annetulla neuvoston asetuksella 2021/769, säännösten kanssa epäjohdonmukaisuuksien välttämiseksi.

¹ Asiak. 16919/24, jäsenvaltioille jaettu omia varoja käsittelevän neuvoa-antavan komitean asiakirja (Ares(2025)1886987, 10.3.).

Jäsenvaltiot keskustelivat **nykyisen omien varojen järjestelmän parantamista koskevan puheenjohtajavaltion kyselyn¹** pohjalta siitä, miten nykyinen omien varojen järjestelmä toimii kokonaisuudessaan ja onko BKTL:oon, arvonalisäveroon, kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen ja perinteisiin omiin varoihin perustuvien omien varojen konkreettisessa toiminnassa haasteita ja mahdollisia parannuskohteita. Jäsenvaltiot esittivät näkemyksensä erityisesti seuraavista aiheista: omien varojen käyttöön asettamista koskevien asetusten yhdistäminen, komission ja jäsenvaltioiden välisten omien varojen käyttöön asettamista koskevien riita-asioiden tarkastelumenettely, yhdenmukaiset säännöt edellisten varainhoitovuosien omien varojen mukauttamiseksi, kierrättämättömän muovipakkausjätteen laskentamenetelmät, jäsenvaltioille aiheutuvien perinteisten omien varojen menetyksiä koskeva tilastomenetelmä, ennustemenettely ja omia varoja koskevan lainsäädännön yksinkertaistamismahdollisuudet. Useimmat valtuuskunnat katsovat, että nykyinen järjestelmä on teknisesti yleisesti ottaen hyvin toimiva, sillä se mahdollistaa EU:n talousarvion oikea-aikaisen ja sujuvan rahoituksen. Muutamat valtuuskunnat viittasivat kuitenkin mahdollisiin muutoksiin, joita olisi harkittava huolellisesti ja jotka olisi rajoitettava järjestelmän hienosäätöön ja yhdenmukaistamiseen lisäämättä hallinnollista taakkaa ja varmistamalla avoimuus, ennakoitavuus ja helppo sovellettavuus kaikentyyppisten omien varojen osalta. Puheenjohtajavaltio esitti keskustelun ja jäsenvaltioiden kirjallisten lausuntojen pohjalta yhteenvedon järjestelmän uudelleentarkastelusta sekä loppuhuomautukset², joihin jäsenvaltiot suhtautuivat myönteisesti.

Lopuksi työryhmä keskusteli komission **kertomuksesta, joka käsittelee omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun keskustilin käyttöä koskevaa kustannus-hyötyanalyysiä³**.

¹ Asiak. WK 34/2025 INIT.

² Asiak. WK 34/2025 ADD 1.

³ COM(2025) 161 final.

Komissio esitteli arvionsa valituista kassanhallinnan malleista eli Euroopan keskuspankissa olevasta keskustilimallista ja optimoidusta kassanhallintamallista, joka koostuu kolmesta käteisvaroja sisältävästä keskustilistä valituissa kansallisissa keskuspankeissa Ranskassa, Saksassa ja Belgiassa (vaihtoehto, joka ei kuulu omien varojen käyttöön asettamista koskevan asetuksen 9 artiklan uusien säännösten soveltamisalaan). Komissio suosittelee näin ollen vaihtoehtoa 2 eli optimoitua kassanhallintamallia kustannustehokkaana ratkaisuna kassanhallintajärjestelmälle nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä olettaen, että jäsenvaltiot osallistuvat siihen vapaaehtoisesti. Muutamat jäsenvaltiot pitivät optimoitua kassanhallintamallia lupaavana, kun taas useat muut pitivät parempana omaa malliaan. Tältä osin jäsenvaltiot tiedustelivat, aikooko komissio muuttaa omien varojen käyttöön asettamista koskevaa asetusta tätä tarkoitusta varten.

Jotta nykyisestä järjestelmästä käydyt keskustelut voitaisiin yhdistää ehdotettuja uusia omia varoja ja muita mahdollisia uusia omia varoja koskeviin keskusteluihin, puheenjohtajavaltio esitti työryhmälle muistion **EU:n omien varojen järjestelmän regressiivisyydestä¹**.

Muistiossa korostettiin ennen kaikkea nykyisen tulojärjestelmän regressiivisyyttä, erityisesti kun otetaan huomioon useiden jäsenvaltioiden vuotuisiin BKTL:oon perustuviin rahoitusosuuksiin kaudella 2021–2027 tehdyt kiinteämääräiset korjaukset. Muistiossa todettiin myös, että vaikka arvonlisäveroon ja muovipakkausjätteeseen perustuviin omiin varoihin sovelletaan myös korjausmekanismeja, ne ovat luonnostaan regressiivisiä². Lopuksi muistiossa esitetään, miten ehdotetut päästökauppajärjestelmään perustuvat omat varat edistävät järjestelmän regressiivisyyttä³, ja hahmotellaan mahdollisia jatkotoimia havaitun regressiivisyyden korjaamiseksi.

¹ Asiak. WK 3182/2025 INIT.

² Prosenttiosuutena jäsenvaltion BKTL:sta suhteessa kyseisen jäsenvaltion asukaskohtaiseen BKTL:oon.

³ Siitä huolimatta, että ehdotuksessa säädetään yhteisvastuumekanismista.

Vastauksena muistiossa esitettyihin kysymyksiin eräät jäsenvaltiot huomauttivat, että tulopuolen oikeudenmukaisuutta ei voida erottaa menopuolen oikeudenmukaisuudesta, kun taas toiset korostivat, että tulopuolen oikeudenmukaisuuden on oltava linjassa järjestelmän yksinkertaistamisen kanssa muun muassa siten, että poistetaan kiinteämääräiset korjaukset. Tältä osin yksi jäsenvaltio totesi, että regressiivisten omien varojen osalta olisi otettava huomioon ainoastaan kertakorvaukset, kun taas toiset ehdottivat, että käyttöön otettavien uusien omien varojen olisi johdettava jakoperusteeseen, joka korreloisi läheisesti BKTL-jakoperusteen kanssa. Vastaavasti muutamat jäsenvaltiot väittivät, että BKTL-perusteisten omien varojen hallitseva asema vähentäisi järjestelmän regressiivisyyttä, kun taas yksi jäsenvaltio ehdotti, että aitojen uusien omien varojen käyttöönotto korvaisi kyseisen regressiivisyyden.

Uusia omia varoja koskeva mukautettu paketti

Puheenjohtajavaltio käynnisti asian käsittelyn keskustelemalla **ehdotettujen uusien omien varojen** tilanteesta ja mahdollisuuksien mukaan päivitetystä tulotiedoista, jotka perustuvat hiilirajamekanismiin (CBAM), päästökauppajärjestelmään (ETS), tilastopohjaisiin yritysten voittoihin (CPOR), BEFIT-kehukseen (yritysten tuloverotusta Euroopassa koskeva kehys) ja ensimmäiseen pilariin.

Useat jäsenvaltiot olivat yleisesti pettyneitä komission haluttomuuteen toimittaa päivitettyjä tulotietoja sekä komission viittaukseen vuonna 2023 aloitettuun työhön. Komissio selitti kuitenkin lähestymistapaansa korostamalla ongelmia, jotka johtuivat arvioiden moninkertaisista spot-tarkistuksista hintamuutosten vuoksi.

Hiilirajamekanismin osalta jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä komission selvitykseen, jonka se antoi hiilirajamekanismin yksinkertaistamishdotuksesta¹ (osa koontipakettia), vaikutuksista hiilirajamekanismin soveltamisalaan ja siten sen mahdollisista vaikutuksista tuloihin.

¹ Asiak. 6609/25 (COM(2025) 87 final).

Päästökauppajärjestelmän osalta toistettiin, että jotkin jäsenvaltiot vastustivat ehdotusta sen regressiivisyyden vuoksi, kun taas toinen jäsenvaltioiden ryhmä oli valmis tarkastelemaan ehdotusta.

Tilastopohjaisia yritysten voittoja koskevat keskustelut taas osoittivat, että useimmat jäsenvaltiot vastustivat kyseistä uusien omien varojen lähdettä erityisesti niiden tilastollisen luonteen vuoksi.

Muutamat jäsenvaltiot muistuttivat, että on tärkeää ottaa huomioon nykyinen paketti ehdotetussa muodossa ja noudattaa omien varojen käyttöönottoa koskevaa etenemissuunnitelmaa.

Puheenjohtajavaltio edisti tämän jälkeen keskustelua nykyisestä paketista ehdottamalla, että ehdotettuun pakettiin lisättäviä tai vaihtoehtoisia uusia omia varoja tarkasteltaisiin alustavasti, mikä voisi auttaa saavuttamaan vaaditun yksimielisyyden neuvostossa.

Tätä varten se esitteli EU:n talousarvion **mahdollisia uusia omia varoja** koskevan epävirallisen asiakirjan¹, jossa esitettiin lyhyt yhteenveto aiemmasta työstä ja siihen perustuvista alustavista pohdinnoista, jotka koskivat mahdollisia uusia omia varoja seuraavien eri päälinjojen osalta: a) EU:n rajoilla suoritettavat maksut ja verot, mukaan lukien toisen pilarin verotus, osinkojen, korkojen ja rojaltien lähdevero EU:ssa sekä niin kutsutut maastapoistumisverot; b) suurten monikansallisten yritysten ja erityisesti suurten teknologiayritysten verotus. Tältä osin ehdotetaan mahdollista neuvottelujen jatkamista komission vuonna 2018 esittämästä digitaalisten palvelujen veroa koskevasta ehdotuksesta, koska OECD:n ensimmäisestä pilarista, ylimääräisistä voitoista maksettavasta verosta² ja sisämarkkinamaksusta ei ole tehty kansainvälistä sopimusta; c) äärimmäisen suuren varallisuuden verottaminen ottamalla käyttöön erittäin varakkaita EU:n yksityishenkilöitä koskevaan vähimmäisveroon perustuvat omat varat; d) ilmastoon ja ympäristöön liittyvät omat varat, jotka perustuvat esimerkiksi ilmailualalla perittävään maksuun; ja e) finanssialan verotukseen perustuvat omat varat, esimerkiksi finanssitransaktioveron, finanssitoimintaveron tai kryptovarojen muodossa³.

¹ Asiak. WK 4848/2025 INIT.

² Perustuu OECD:n ensimmäiseen pilariin.

³ Epäviralliseen asiakirjaan sisältyi myös ”muuta tuloja” EU:n matkustustieto- ja -lupajärjestelmästä (ETIAS), henkilöautojen valmistajien liikapäästömaksuista tai mahdollisesta syrjimättömästä käsittelymaksusta sähköisessä kaupankäynnissä saaduista tuloista.

Komissio helpotti asian käsittelyä huomattavasti mobilisoimalla suuren määrän yksiköitä ja kollegoita tukemaan puheenjohtajavaltion ja työryhmän työtä. Monet valtuuskunnat olivat tähän tyytyväisiä, mutta totesivat samalla, että verotusta koskevia keskusteluja tuli käydä myös muilla foorumeilla, olivatpa ne sitten kansallisia, kansainvälisiä tai EU:n taseisia. Useat jäsenvaltiot pyysivät komissiota ottamaan huomioon keskustelun tulokset, mutta totesivat myös, että on tärkeää tehdä perusteellinen analyysi. Muutamat valtuuskunnat pyysivät tähän liittyen, ettei nykyistä vuonna 2021 annettua ehdotusta, joka tarkistettiin vuonna 2023, unohdetaisi ja että harkittaisiin ensisijaisesti lisäehdotuksia, jotka voitaisiin esittää hyvissä ajoin ennen seuraavaa monivuotista rahoituskehystä.

Jotkin valtuuskunnat katsoivat, että nykyisellä järjestelmällä pystyttiin kattamaan mahdolliset lisämenot seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, mutta ilmoittivat olevansa valmiita tarkastelemaan uusia ehdotuksia. Toiset valtuuskunnat korostivat tässä yhteydessä, että mahdollista sopimusta on pidettävä pakettina. Useat valtuuskunnat korostivat erityisesti, että uusien omien varojen on oltava oikeudenmukaisia, kun taas jotkut valtuuskunnat korostivat, että uusia omia varoja tarvitaan kansallisten tulojen rahoitusosuuksien (ns. uuden rahan) vähentämiseksi, ja muistuttivat, että monet esitetyistä uusista ajatuksista perustuivat useissa jäsenvaltioissa jo käytössä oleviin kansallisiin veroihin. Lisäksi puheenjohtajavaltio sitoutui tekemään työryhmässä kutsuilla asiantuntijoilta saadun palautteen pohjalta perusteellisemmän analyysin mahdollisista omista varoista, jotka perustuvat seuraaviin: a) EU:n yhteinen lähdevero; b) erittäin varakkailta EU:n kansalaisilta perittävä vähimmäisvero; c) suuryritysten verotus; ja d) EU:n yhteinen digitaalivero.

Muutamat jäsenvaltiot ilmoittivat olevansa erittäin kiinnostuneita a alakohdasta, mutta pyysivät ajantasaisia lukuja tulopotentiaalista ja tietoja sen käytännön täytäntöönpanon seuraavista vaiheista. Jotkin jäsenvaltiot olivat huolissaan kansallisesta suvereniteetista, vaikeuksista yhdenmukaistaa verosääntöjä suhteessa kolmansiiin maihin ja mahdollisista vaikutuksista käyttäytymiseen.

Jäsenvaltiot panivat merkille (G20-maiden) kansainväliset toimet, mutta suhtautuivat samalla tavalla b alakohtaan ja toivat erityisesti esille seuraavat seikat: kansallinen suvereniteetti, teknisen tason vaikeudet, mahdollisuus keskittyä lyhyellä aikavälillä veropetoksiin ja veronkiertoon tai mahdolliset oikeudelliset kiistat ottaen huomioon kolmansien maiden kanssa tehdyt kahdenväliset verosopimukset ja ehdotuksen täytäntöönpanotavat.

Yksi valtuuskunnista piti c alakohdan osalta epätodennäköisenä, että löydetäisiin ratkaisu maailmanlaajuisella tasolla, kun taas toinen valtuuskunta antoi vahvan tukensa EU:n suvereniteettia suojaavia veroja koskevalle työlle.

Useat jäsenvaltiot suhtautuivat avoimesti d alakohdan ajatukseen, mutta eivät olleet optimistisia sen mahdollisesta käyttöönotosta ajoissa ennen seuraavaa monivuotista rahoituskehystä. Toiset kehottivat varovaisuuteen, koska sen käyttöönotto voisi johtaa kansainvälisten kumppaneiden vastatoimiin. Näiden perustelujen vuoksi jotkin jäsenvaltiot pyysivät keskittymään todennäköisempiin ehdokkaisiin, kun taas toiset pyysivät jatkamaan asian käsittelyä. Loput jäsenvaltioista muistuttivat nykyisistä kansallisista digitaalisten palvelujen veroistaan ja korostivat kyseisen uusia omia varoja koskevan ehdotuksen huolellisesti harkittuja poliittisia ja teknisiä näkökohtia.

Lisäksi puheenjohtajavaltio pyysi komissiota esittelemään kryptovaluuttoja koskevan oikeudellisen kehyksen tilannetta ja sen edistymistä, jotta voidaan arvioida, voisiko kryptovaroista saatavista tuloista tulla mahdollinen omien varojen lähde sen jälkeen, kun EU:ssa on saavutettu asianmukainen sääntelyn ja yhdenmukaistamisen taso tällä alalla.

Lopuksi työryhmälle esiteltiin sen pyynnöstä tilannekatsaus erityisiin maksuihin ja seuraamuksiin, jotka voivat tuottaa muita tuloja EU:n talousarvioon (ETIAS-maksu, sähköisen kaupankäynnin käsittelymaksu, autonvalmistajille määrättävä sakko hiilidioksidipäästöistä). Jotkin jäsenvaltiot olivat kiinnostuneita tutkimaan maksujen ja seuraamusten mahdollista vaikutusta EU:n talousarvion tuloihin.

III SUOSITUKSET

Nykyisen omien varojen järjestelmän toiminnan arvioinnin osalta on havaittu mahdollisia muutoksia, jotka voisivat osaltaan yksinkertaistaa järjestelmää ja varmistaa sen avoimuuden ja ennakoitavuuden. Samalla on kuitenkin toistettu jäsenvaltioiden näkemys siitä, että järjestelmä toimii yleisesti ottaen hyvin, sillä se tarjoaa laillisia ja säännöllisiä tuloja, jotka mahdollistavat EU:n talousarvion vakaan rahoituksen.

Komissiota pyydetään analysoimaan esitettyjä ehdotuksia ja yksilöimään ongelmalliset kysymykset perusteellisesti, jotta ne voidaan sisällyttää mahdollisiin lainsäädäntöehdotuksiin¹.

Lisäksi puheenjohtajavaltio katsoo, että omien varojen käyttöön asettamista koskevaan asetukseen olisi harkittava pikaisesti tehtäviä teknisiä muutoksia, joita ovat esimerkiksi muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen mukauttamisten siirtäminen seuraavan vuoden maaliskuuhun, muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen kuukausittaisen rahoitusosuuden mahdollisten ennakkomaksujen yhdenmukaistaminen alv- ja BKTL-perusteisten omien varojen kanssa sekä kynnysarvon, jonka alittuessa korkoja ei peritä, yhdenmukaistaminen kaikkien omien varojen osalta.

Muita lisätarkastelua edellyttäviä kysymyksiä ovat muun muassa seuraavat: komission mahdollisuus ja edellytykset käyttää tilastollista menetelmää jäsenvaltioille aiheutuneiden perinteisten omien varojen menetysten kvantifioimiseksi, yhtenäisen uudelleentarkastelumenettelyn käyttöönotto, jonka päätteeksi komissio tekee päätöksen komission ja jäsenvaltioiden välisten riita-asioiden ratkaisemiseksi, sekä kierrättämättömän muovipakkausjätteen laskentamenetelmää koskevien säännösten siirtäminen rahoitusosuuksia varten komission täytäntöönpanosäädöksestä omien varojen käyttöön asettamisesta annettuun asetukseen tai tarkastelumenettelyn hyväksyminen.

¹ Ehdotetut muutokset ovat asiakirjassa WK 34/2025 ADD 1. Puheenjohtajavaltion kysely nykyisen omien varojen järjestelmän parantamisesta. Puheenjohtajavaltion muistio, joka perustuu jäsenvaltioiden vastauksiin.

Puheenjohtajavaltio pyytää komissiota käsittelemään myös tiettyjä erityiskysymyksiä. Näitä ovat erityisesti seuraavat: mahdollisuudet päivittää alv-perusteisiin omiin varoihin sovellettava jäädytetty painotettu keskimääräinen verokanta, jotta voidaan varmistaa EU:n talousarvioon maksettavien alv-perusteisten rahoitusosuuksien parempi tarkkuus ja oikeudenmukaisuus, muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen laskentamenetelmän parantaminen ottaen huomioon tietojen vertailukelpoisuus ja luotettavuus ja aiheuttamatta ylimääräistä hallinnollista lisärasitetta, perinteisiin omiin varoihin liittyvät ongelmalliset kysymykset, kuten viivästyskoron laskennan alkamisajankohdan määrittäminen, sekä se, että jäsenvaltioita ei kannusteta suorittamaan tullitarkastuksia.

Omien varojen järjestelmän yksinkertaistamisen yhteydessä olisi muistettava, että useiden omien varojen käyttöön asettamista koskevien asetusten rinnakkaisen olemassaolon olisi oltava vain väliaikaista ja kyseiset säädökset olisi yhdistettävä yhdeksi asetukseksi mahdollisimman pian.

Uusia omia varoja koskevan mukautetun paketin osalta Euroopan komission ehdotuksia on tarkasteltu uudelleen ja niistä on keskusteltu II kohdassa esitetyllä tavalla, mutta **arvioinnissa on edelleen merkittäviä eroja**, eikä kantoja ole saatu lähentymään merkittävästi.

Keskustelua on vaikeuttanut ajantasaisten rahoitustietojen puute.

On kuitenkin huomattava, että **monet jäsenvaltiot ovat suhtautuneet myönteisesti hiilirajamekanismiin perustuvia omia varoja koskevaan ehdotukseen**. Tältä osin on suositeltavaa, että Euroopan komissio laatii neuvottelujen varhaisessa vaiheessa ja viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä **hiilirajamekanismin soveltamisalan laajentamista koskevan rahoitusanalyysin**, johon sisältyy erilaisia rahoitusvaihtoehtoja sen mukaan, missä määrin kyseistä mekanismia laajennetaan uusille aloille.

Joukko jäsenvaltioita kannatti päästökauppajärjestelmää koskevaa ehdotusta, mutta siitä huolimatta useat jäsenvaltiot olivat huolissaan järjestelmän regressiivisyyden kasvusta sekä EU:n energia- ja ilmastopolitiikkaan kohdistuvista kielteisistä vaikutuksista, jotka johtuvat siitä, että jäsenvaltioilta viedään osa tämän politiikan toteuttamiseen tarvittavista resursseista.

Lisäksi puheenjohtajavaltio katsoo, että päästökauppajärjestelmään perustuvaan ehdotukseen liittyy haasteita, jotka johtuvat kohdennetuista päästövähennyksistä ja päästökauppajärjestelmälle luontaisesta hintojen epävakauksesta, mikä heikentää EU:n rahoituksen ennustettavuutta ja vakautta. On myös odotettavissa, että päästökauppajärjestelmän laajentamisella rakennusten ja tieliikenteen kaltaisille aloille on kohtuuton vaikutus pienituloisiin kotitalouksiin ja pk-yrityksiin. Tämä lisää tulonjakoon liittyviä haasteita erityisesti siksi, että käytettävissä olevat varat ovat sekä laajuudeltaan että kestoltaan edelleen rajallisia. Maailmanlaajuisen kilpailun lisääntyessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota sen varmistamiseen, että uusien tulolähteiden suunnittelu ei vaikuta suhteettomasti sisäisiin talouden toimijoihin, vaan pyritään pikemminkin siihen, että sisämarkkinoilla toimivien ja niistä hyötyvien tahojen, myös ulkoisten toimijoiden, osallistuminen on tasapainoista ja oikeudenmukaista.

Keskustelujen perusteella puheenjohtajavaltio katsoo, että **ehdotettuun pakettiin on syytä tehdä muutoksia**. Erityisesti on tärkeää, että EU:n omien varojen järjestelmä aiheuttaa mahdollisimman vähän rasitetta EU:n kansalaisille ja yrityksille eikä heikennä EU:n talouden kilpailuasemaa. Niiden, jotka hyötyvät sisämarkkinoista, mukaan lukien ulkomaiset yhteisöt ja foorumit sekä monikansalliset yritykset (erityisesti digitaalialan yritykset), olisi osallistuttava tasapuolisesti sisämarkkinoiden rahoitukseen.

Jotta päästäisiin yhteisymmärrykseen ja kompromissiin puheenjohtajavaltio katsoo, että tulevien ehdotusten ei pitäisi kärjistää EU:n talousarvion rahoitusjärjestelmän regressiivisyyteen liittyvää ongelmaa, vaan niissä olisi otettava perussopimuksen mukaisesti paremmin huomioon yksittäisten jäsenvaltioiden kyky osallistua omien varojen järjestelmään ja korjata vähemmän vauraiden jäsenvaltioiden osalta nykyisen omien varojen järjestelmän regressiivisiä osatekijöitä. Regressiivisyysongelman riittämätön huomioon ottaminen voisi olla ratkaiseva este EU:n talousarvion rahoitusta koskevan tulevan sopimuksen aikaansaamiselle. Joulukuussa 2020 tehtyyn toimielinten sopimukseen liitetystä etenemissuunnitelmassa todetaan seuraavaa: ”On myös suotavaa lieventää jäsenvaltioille aiheutuvia BKTL:oon perustuvien omien varojen lisäyksiä.”

Puheenjohtajavaltio katsoo näin ollen, että komission ja neuvoston olisi viimeinkin jatkettava EU:n talousarvion muita tuloja (esimerkiksi maksuja ja seuraamuksia) koskevaa työtään, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisia keskusteluja ja SEUT 311 artiklassa omille varoille annettua roolia. Vaikka käyttöön otettujen tai suunniteltujen muiden tulojen, esimerkiksi veronluonteisten maksujen, muiden maksujen, sakkojen tai muiden tulonlähteiden taloudelliset vaikutukset voivat vaihdella, niiden yhteisvaikutus voi olla merkittävä EU:n politiikkojen rahoittamiseksi vuoden 2027 jälkeen. On suositeltavaa, että Euroopan komissio **laatii kattavat tiedot EU:n talousarvion nykyisistä ja suunnitelluista muista tuloista sekä ennusteet niiden rahoitusvaikutuksista mahdollisimman pian ja viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä.**

IV LOPUKSI

Ottaen huomioon omien varojen työryhmässä tammi-kesäkuussa 2025 tähän mennessä tehdyn työn, joka koskee nykyistä omien varojen järjestelmää ja sen tulevaa muotoa, puheenjohtajavaltio kehottaa jäsenvaltioita panemaan merkille Puolan puheenjohtajakaudella saavutetun edistymisen ja edellä mainitut suositukset.
